

Z a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 9. Zettortdeenâ 27tâ Webruar 1841.

Lubl' kâ Deew's spehji ir dsikli pa-
flehtu noseegumu gaismä west.

(Etahst.)

Kahds stuntes leetu prezzineeks Detto wahr-
dâ dsihwoja Dllenderu semnê kahdâ pilsatâ ne
tahf no juhrmallas, taisni un gohdigi sawu am-
matu strahdadams. Waffarâ 1651mâ gaddâ
winsch labbu krahjumu prezzes fanesse us fuggi
un tikkai sawu fullaini lihds nehmis aisbrauze
us London pilsatu Engländeru semnê, zerre-
dams tur sawas prezzes jo labbaki pahrdohf.
Bet kâ brauze tâ aisbrauze un gaspafcha, kas
us gruhstahm kahjahm mahjâ palikkuse, ne kah-
du sinnu wairs no winna ne dabbuja. Nab-
badsite gaspafcha ar leelahm behdahm fehroda-
mees un kad arri brihscham leels truhkums tai
usgahje, gauschi flinnoja un 17tâ goddâ no-
mirre. Pa wiffu scho laiku winna par sawu
kungu zittu ne fo ne dabbuja sinnahf, kâ ween
to, ka winsch Londone bijs, sawu prezzi lai-
migi pahrdewis un tad atkal ar fuggi us mah-
jahm aisbrauzis.

Winna jauna meitina Anne wahrdâ, kas
pehji winna aiseefchanas dsimmuse, bija 17 gad-
dus wezza, kad mahfe mirre. Schi mahfi pa-
glabbajuse, taiffjahs us Londoni brauft un pehji
tehwa mefleht. Tadeht winna pahrdewe sawu
masu mantinu un staigaja ildeenâ pa uppes
krastu, mekledama tahdu fuggi, kas us Lon-
doni eet, bet lehti ne warreja atrast. Winna
bij lohti jauka un tapehji daschi wihrischki, kas
to redseja, kahroja winnu par sawu draugu dab-
buht. Pahr wiffem weens, kas jaw kahdus
40 gaddus wezs warreja buht, tai lihde pakkat,
nodarbojahs wiffadi mekledams ar winnas
eedraudsinatees, usrunnaja to dauds reisehm,

gribbedams winnas padohmu, fadehf it beenas
pa upmallu staigajohf, isklaufinahf, tee it dah-
waja sawu palihdsibu un sohlja tai flahf stah-
weht ar sawu spehku wiffas weetas, bet ne kâ!
meitina ne peelaids ne mas.

Kahdâ waffarâ, kad jaw tumseh mettahs,
eenahje kahds swesch zilweks pee winnas un
atnesse to sinnu, ka no rihta agri eeschoht weens
fuggis us Londoni, tadeht, ja winna gribboht
lihds brauft, tad lai tuhlin scho waffar nahfoht
us fuggi. Meitina pahr tahdu sinnu lohti
preeziga, steidsahs sinnas nessejam us pehdahm
pakkat. Bet til fo uppes mallâ nonahfuse, tē
pahris apbrunnotu wihru to eerahwe lairwâ un
wedde prohjam. Nu nabbadsite gan lohti pahr-
bihjahs, ir gribbeja breht un faukt pehji paliga,
bet schee winnai mutti aisehje ar lakkatu un ne
fazjija ne fo par to, fo gribbeja ar winnas
darriht un furp aiswest. — Pehji pahri stun-
dahm aishahje pee krasta un tur winnu eewedde
kahdâ semneeku mahjâ, tur kahdâ tukschâ kam-
bari eeflehde, fur winnai bij wassa raudahf un
waideht zil patikke. — Zigi wehl ne bij sehde-
juse gauschi raudadama, tad dâwi wezzigi firmi
wihri pee winnas eenahje, tee israhdiyahs lohti
labfirdigi un mihligi un nehmahs winnu eepree-
zinahf, kâ tehwi runnadami. Weens no scheem
tâ runnaja: „Nihla meitin! zil meh's par jum's
sinnam, tad sinnam to, ka juhs us sawu pa-
schu gribbeschanu tikluschi schē atwesti, fur rad-
dineeku sawâ preekschâ atrohdeet. Kam jel tad
til gauschi raudat? Ja meh's to sinnatu, ka
juhs ar warru schē atwesti, tad meh's, zil speh-
dami, juhs aishastu.“ — Annina to dsirde-
juse, isteize, ka winna ne sinnoht no ne kabba
raddineeka un isstahstija wezzisheem sawu lif-

teni no weena galla lihds ohtram, tikween fawu wahrdu passlehye.

To dsirdejuschy wezzischy abbi diwi palikke, fà apstulbuschi, farunnajahs kluffi fawà starpà un tad us Anninu fazzija tà: „Mehs gan effam palihdsesuschy juhs schurp atwaddiht tadeht, fa tas kungs teize, fa winsch us juhfu gribbeschanu juhs israuschohht niknai pamabtei no naggeem; bet kad nu winsch muns mellojis, tad zitta leeta, un meh's pee tam ne effam wainigi. Meh's taggad eefim padohmu mekleht pee labba drauga, bet papreelsch gabdafim juns brohschibu un labbaku apkohpschanu. Ne bihstetees ne fo, meh's effam zehlaji kas schè dsihwo un no fawa ammata pahrtteek.“ To fazzijuschy tee isgahje, usdewe kahbai seewai par winnas gabdabt un peelikke pee durvim diwus sliprus wihrus par waktim, ar to sinnu, bes winneem ne fo zittu tur laist eelschà, fà ween to seewu, fo par draudseni winnai peelikke.

Par kahdu brihtinu winni atkal atnahje un atwedde lihds kahdu jaunu zilweku, bet Annei arri tuhlin teize, fa tas ne effohht wiß tas, us furra gribbeschanu winna schè atwesta. Schis jaunais kungs apsehdehs winnai turwu klast un fahje tà runnaht: „Ne bihstetees, mihtafee, ne fo no mannis, man schee lautini fo par juns stahstijuschy; warr buht, fa es juns warreschu lihdscht. Woi juhs ne effat ta nelaita skunstes leetu prezziineeka Detto meita?“ — Sawu wahrdu dsirbedama, schi nabbadsite lohfi satruhkahs, jo winnai tas bij par leelu brihnumu, fa schis jaunais kungs warreja winnas wahrdu usminneht, fo taf tee wezzischy ne sinnaja. Bet kamehr winna wehl tà brihnodamees kluffu zeete, tas jaunais kungs nehmahs runnaht tahlak: „Nu, lai buht fà buhdams; kas sinn, woi juhs skaidrak fo ne saprattiseet, kad juns wissu isreitschu, fo gribbeju fazzijht. Mans wahrds irr Johrgis Blahke, esmu kahda Londones burmeistera dehs un sawadas waijadfibas deht esmu schè atnahjis. Taggad buhs peezi mehneschi, fa Londone pee teefas kahdu wihru apfuhdscha, fa tas effohht fawu fungu us zella nokahwis.

Leezineeki to skaidri peerahbija un weenyadesmit teefas fungi to par wainigu nosazzija; tik 12tais sehbeja kluff, dohmigs un nobahlis fà lihds un skaidri warreja redscht, fa tam ne bij lahga duhscha. Us ween reis tas zekahs drebbedams no sawa krehla augschà, skajahs burmeisterim preekschà un fakka: „Spreeheet arri pahrmanni! es esmu tahdu paschu grehku padarrijis.“ Us scheem wahrdeem wissu teefas fungi dikti pahrbihjahs, jo tas teefas kungs bij wisseem pahrsinnams gohda wihrs un tadeht katris dohmaja, fa winsch peepefschi nelabbà prah-tà palizzis. Bet winsch pais greeschahs atkal us teefas kungeem un fakka: „Tè warreet redscht, fa tas wissu-spezigais Deems proht katru dsilli passlehytu blehdibu gaisina west. 1651mà gadda deeneju tam skunstes leetu prezziineekam Detto, Walchern teefà, Dllenderu semmè, un brauzu tam lihds ar kuggi us Londoni, fur winsch leelako dallu fawu prezzu pahrdewe par pasaul dands naudas un buhtu ir wissu pahrdewis, ja Englendereem ne buhtu karsch zehlees ar Dllendereem. Tadeht mans kungs steidsahs atpakkat us mahjahm un tik ar mohkahm dabbujam ruhmi kahda kuggi. Kad jaw ne tahht bijam no Dllenderu rohbescheem, tad muhsu kuggineeks dabbuja pawehleschanu atpakkat dohtees. Nu meh's zittu ne fo ne warrejam darriht fà faderrecht ar kahdu Dllenderu sweijneeku, kas apnehmahs muhs us Walchern saltu nowest. Winna laiwà nu sakrahwam sawas naudas lahdes un laimigi tikkam gallà. Bet man fem tà nauda un tahs dahrgas mantas jaw firdi gulleja; tadeht darbojohs to sweijneeku arri us fawu puffi dabbuht un abbi kohpà nosittam mannu fungu un to eemettam juhra. Tahs dahrgas prezzes meh's sawà starpà isdallijam, nehman arri no tahs naudas zil warrejam un to zittu aprakkam semmè un norunnajam abbi kohpà to kahdu reis atkal israkt. No turrenes meh's abbi diwi dewamees us Amsterdam pilsfatu. Schè mans beedris man noklibde, fa ne mas wairs ne sinnu, fur palizzis. Es dewohs tad schurp us Londoni. Tè pamafam eefahzu andeleht, wiß man labbi laimejahs un es tikku

leelâ gohdâ, kâ juhs to wissu jaw sinnat. Bet tai zittai mantai pakkal eet ne kad ne drihkfteju tadehl, ka sawu beedri ne warreju dabbuht rohkâ. — Libhs schim wehl warreju sawu firbi apkluffinaht, bet taggad manna stunda irr klah; elles-breesmas irr mannu firbi pahrnehmuschas, jo tas taisnais atreebejs ne gribbeja ilgak to slehpt un zeest, ka es stary gohda-wihreem seh-schu un bes sohdivas paleeku. Spreedeet tad arri pahr manni, jo es tik pat esnu wainigs kâ winsch.“

Ut, kâ nu Annina nabbadste gauschi raubaja, flaidri nu sinnadama, ka winnas tehros mirris un tik ar mohlahm ta sweijneeka seewina spehja winnu druszim apmeerinaht ka ne apgihbe.

Jaunais kungs runnaja wehl tâ: „Taggad man drihs jasteidsahs un zerreju, ka juhsu behdahm drihs buhs gals; man arr wairak narw japrassa weh; juhsu wahrda, jo nu sinnu, ka juhs essat Detro meita.“ — „Pateesi, ta es esnu!“ — winna atbildeja un jaunais kungs Blahke wehl runnaja: „Kâ man rahdahs, tad tas, kas juhs lizzis schurp atwest, irr tas sweijneeks, tas pats blehdis, kas juhsu tehwiu palihdsejis nokaut. Winsch irr nahzis to paslehptu mantu isnemt, un kad nu winsch pahr juns dabbuja sinnaht, tad laikam winsch gribbeja juhs tik ilgi apzeetinaht, kamehr ta manta buhs winnu rohkâ. Sinnat, ka netaisnam bailes no wissahm pusschin. Es esnu atnahzis winnu usmekleht, bet tomehr man tas ne buhtu isdewees, ja winsch scheem labbeem lautineem, furru mahja juhs taggad effeet, ne buhtu par to mantu stahstijis un no winneem paligus nehmis. Winni nu arr man gribb palihdseht to blehdi panahkt un fanemt.“ Scho runnais Johrgis Blahke isgahje un wezzais laiwineeks winnu waddija us to weetu, fur jaw diwi winna zihveli tam sweschajam palihdseja to naudu israkt. — Kad winni jaw ne tahl no taks weetas bija, steidsahs Blahke papreeksch teem strahdneekem klah, kad tee pallabban taks pirmas labdes bij iszehluschi, un prassija, ko winni tē darroht? Us to tas blehdis pasmeedamees atbil-

deja: winsch effoht farra laikâ kahbu dattu no sawas mantas tē aprazzis un nu to nemmoht abra. Bet kad arri tas wezzais laiwineeks peenahze un us saweem zilwekeem pahri wahrduß runnaja, tad sakritte wissi tam grehziineekam wirsi, pasazzija winnam sawu grehku azzis un tad tam safehje kahjas un rohkas, kâ arri winna fullainim un aiswedde abbus us Niddelburgi, Walchern teefas wissleelako pilsfatu, fur nu winnu noteeaja tapat kâ winna grehka beedrus Londones pilsfata (Tas notikke 1669tâ gaddâ). Winna fullaini palaide wolkâ, jo tas no scha grehka-darba ne ko ne sinnaaja. — Preeksch teefas winsch arri isteize, ka winsch dabbujis sinnaht, ka Detro wehl weena meita palikuse pakkal, tad winnam nahzis prahtâ, ka ta warr buht jaw ko sinnoht par scho leetu; tadehl winsch to tik ilgi ween gribbejis apzeetinaht, kamehr to mantu buhtu dabbujis sawâ rohkâ. Jo ta, ko winsch pirnak jaw dabbujis, wissa effoht patehreta.

Nu Unne Detro flaidri sinnaaja, kahdâ nahwê winnas tehros nomirris un tadehl arri ilgi ne warreja eepreezinatees, laut gan dabbuja wissu to israktu mantu un arri pussi no taks, ko tas Londonē noteefahs bij atstahjis. — Weh; pusschtr gaddeem tas jaunais kungs Johrgis Blahke winnu apnehme par gaspascu.

Lassitaji lai nemm par mahzibu no schi stahsta to wirsrahtu. —

M. L.

Z h f s s t a h s t i n f c h.

Wê kahda schlagbohma Londones pilsfata seemeta pussē atnahze wirs ar ehsele un gribbeja zauri tik, bet tules-nehmeji winnu apturreja, fazzidami, ka tam par ehsele tulle jamaksa. Wirs atbild: par ko tad winsch tulli maksa-schoht, jo ehsele effoht tuffschâ. Tules-nehmeji tam atbild: tas effoht weena alga, woi ehsele apkrauts, woi tuffschâ, bet tulle effoht jamaksa, bet pats (wirs) warroht apkrauts

jeb tuffchâ bes tulleš zauri eet. „Nu ja taš tas likkums, atbildeja ehsele-wihrs, tad juhs neka ne dabbuscet.“ Tē winsch panehme sawu ehsele us plezzeem, un aisneffe schlagbohna ohtrâ puffē. —

Teefas fluddinaschanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwalbineeka wiffas Kreemu Waifs 2c. 2c. 2c., tohp no Palangas pagasta teefas sinnamu darrihts, ka tahs pee Palangas nomadda peederrigas Indrik Freimanna, Frih Freimanna un Anton Scheputta mahju-weetas ar wisseem tur peederrigeem laukeem, pflawahm un dahrsceem par Jurgeem (23schâ April) f. g. uhtrupē taps pahrdohs. Kam patiktu schihs mahjas pirkt, tohp usajinmati, peeminnetâ deenâ scheid peeteiktees. Palangas pagasta teefa, 1mâ Webruuar 1841. 2

(L. S.) ††† Nikolâs Rischke, pagasta wezzakais.
(Nr. 21.) C. Edlon, pagasta teefas ffrihweris.

No Birses-Zerrendes pagasta teefas tohp sinnamu darrihts, ka 3schâ Webruuar f. g. tai pee Birsesmuischas peederrigâ sudmallu-krohgâ, weens balts (stimmeliš) wezzigš sirgš peeklibdis. Tas, kam schihs sirgš peederretu, tohp usajinahstš, tschetru neddelu starpâ, no appakschraftitas deenas, ar labbahm parahdischanahm, ka tas sirgš winnam peederr, scheid peeteiktees, un prett barroschanas un fluddinaschanas atl. hdsinaschanu sawu sirgu prettim nemt, zittadi to paschu pagasta lahdei par labbu wairakschlitajam nhrupē pahrdohs. Birses-Zerrendes pagasta teefa, 17tâ Webruuar 1841. 3

(L. S.) ††† Walt Lehse, pagasta wezzakais.
(Nr. 9.) C. W. Johnson, pagasta teefas ffrihweris.

No Dundangas pagasta teefas tohp pehz Kursenmes semneeku-likkumu 493schâ S. wiffi parradu dewei ta nomirruscha zittahrtiga pagasta wezzaka un fainneeka Zonne Dreksler no Sillinu-mahjahm pee saundeschanas sawas teefas usajinati diwu mehneschu starpâ, prohti libds 12tu April f. g., kas par to weznigu un isflehgschanas-terminu nolikts, ar sawahm prassichanahm pee schihs pagasta teefas ar peeklahzigahm peerahdischanahm peeteiktees. Tēlcht teef

arridsan sinnamu darrihts, ka 4tâ Merz f. g. ta nelaika atstahntu mantu, prohti: lohpus, sirgus, rattus, raggus un daschdaschadas mahju- un arraju-lectas, Sillinu-mahjas prett skaitamu naubu pahrdohs. Dundangas pagasta teefa, 1mâ Webruuar 1841. 1

(L. S.) Ans Eichmann, pagasta wezzakais.
(Nr. 22.) Stavenhagen, pagasta teefas ffrihweris.

Zitta fluddinaschana.

No Landes basnizlunga muischas tohp sinnamu darrihts, ka isgahjuschâ ruddeni farkans lohti wezs arraja sirgš peeklibdis. Gan schi peeklichschana teem tuwakeem pagasteem fluddinata, bet kad neweens scho sirgu par sawu naw pasinnis, tad wehl zaur schihm awiselm to, kas scho sirgu par sawu warr sibmeht, usajina, winnu prett barroschanas un fluddinaschanas atl. hdsinaschanu pretti nemt. Landes basnizlunga muischâ, 1mâ Webruuar 1841. 1

No Jahneem 1841 tiks titlabb Sufferjas-krohgs, 1d arri Saulejahn-krohgs, abbi pee Nerretas muischas peederrigi, us arrenti isdohiti. Kam patiktu schohs krogus us arrenti nemt, lai 7ta April f. g. Nerretas muischâ peeteizahs; klastakas sinnas warr katru brihd pee muischas waldischanas dabhuht. 3

Daugawas muischas waldischana, Baldohnes firspehlē, zaur scho sinnamu darra, ka turpatt no Jurgeem f. g. kroggu ar laschu-sweiju Daugawas uppē, 2 mahju-weetas un 3o gobwis us arrenti isdohs. Kam patiktu schihs weetas us arrenti nemt, lai pee muischas walditaja U. G. Hellberg peeteizahs.

Dhglaines Efer-krohgu no Jahneem f. g. us arrenti isdohs, plaschakas sinnas dohd Dhglaines jeb Wehrsmuischas muischas waldischana. 1

Sinna pahr jaunu gramatu.

Pee J. W. Steffenhagen un dehla Zelgawâ warr dabhuht pirkt:

Kristiga mahziba latweescheem par isfkaibroschanu winnu tizzibas zittahrt sarakstita no Gotthard Friedrich Stender. No jauna eespeesta un wairota.

Esefeta, maksa 25 kop. sadr.

W r i h w d r i f f e h t.

No juhrmallas gubernumentu argstas waldischanas puffes: Waldischanas-rahts U. Weidler.